

KYBERŠIKANOVANIE

Informácie pre deti a mládež

Novodobá komunikácia mládeže, „zabíjanie“ nudy pri počítači a zapôsobenie na ostatných účastníkov na stránkach *facebooku*, alebo na *pokeci* sa môže z nevinnej zábavky zvrhnúť na nepríjemnú nočnú moru. Začína sa rozmáhať šikanovanie, ktoré sa uskutočňuje v kyberpriestore a ľahko sa to môže týkať aj teba.

Spôsoby kyberšikany

- môžu ťa nepríjemne obťažovať, ponižovať, vulgárne ti nadávať, vydierať ťa,
- môžu v tvojom mene ohovárať a šíriť nepravdivé, kompromitujúce informácie o niekom, koho ani nepoznáš,
- môžeš dostať hanlivé a urážlivé správy prostredníctvom SMS, MMS,
- môžu použiť videonahrávku, o ktorej ani nevieš, že existuje a zavesiť ju web,
- môžu ťa odfotiť a fotografie o tebe vyvesiť na internet,
- môžu zneužiť tvoju identitu, ukradnúť ti heslo,
- môžu na internete hlasovať v neprospech teba, alebo v tvojom mene,
- môžu ti poslať zákerný kód, vírus ...

Kyberšikana je vážnejšia ako šikanovanie tvárou v tvár.

Jedným z charakteristických rysov kyberšikany je to, že sa uskutočňuje v anonymite a tak poskytuje agresorovi dostatočnú ochranu a sebavedomie. Nie sú svedkovia, čo ešte viac posilňuje jeho konanie, pretože obeť sú vyberané agresormi bezdôvodne a často aj náhodne len podľa telefónneho čísla. Nikdy nevieš, či v budúcnosti to nebudeš práve **Ty**, koho si vyberú za objekt šikanovania tvoji rovesníci.

Pri kyberšikane fyzická sila nie je dôležitá ako pri klasickom šikanovaní, ale je nutné si uvedomiť, že ak niekto vytvorí nepravdivú kompromitujúcu informáciu, alebo hanlivú fotografiu, ostáva to na web stránke dlhé obdobie (nedá sa už vziať späť) a je dostupná kedykoľvek a komukoľvek 24 hodín denne a to počas celého roka.

Šikanujúci nevidí svoju obeť a je si menej vedomý ublíženia. Nemusí sa nikomu pozerat' do očí a tak nevidí ani reakcie obeť, ktorú zraňuje a svojim konaním u nej mnohonásobne zvyšuje utrpenie.

Uvedom si, že internetová sieť predstavuje tiež nebezpečenstvo sexuálneho zneužívania, obchodovania s deťmi, detskou pornografiou a podobne.

Kyber-grooming – je také správanie užívateľa (väčšinou dospelého) na internete, ktoré má vyvolať v deťoch falošnú dôveru s následným úsilím o to, aby ich vylákali na schôdzku za účelom zneužitia. Agresor je pri komunikácii veľmi priateľský a vytrvalý. Celé mesiace, aj rok, láka svoju obeť a vyžaduje od nej, aby o ich online vzťahu nerozprávala.

Jednou z foriem kyberšikanovania je aj tzv. **happy-slapping** – „žartovné zauchá“. V tomto prípade útočník napáda náhodných okoloidúcich rovesníkov s cieľom zasiahnuť ich do tváre, pričom jeho spoluaktéri celé dianie nahrávajú a zavesia na web.

Čo môžeš urobiť, ak si obeťou kyberšikany

- Musíš byť opatrný a dobre si premyslieť pri **vytváraní profilu**, čo všetko tam o sebe prezradíš, aké fotky tam dáš, koho si „přiberieš“ do priateľov.
- **Nereaguj a neodpovedaj** agresorovi, lebo konštruktívna debata nie je účinná akokoľvek by si argumentoval. Čím viac sa budeš snažiť vyjednávať, argumentovať a dávať veci na pravú mieru, tým viac sa agresor bude na tom zabávať a svoje konanie stupňovať.
- Uchovaj si, kompromitujúce materiály a správy **ako dôkaz**, pretože technicky je možné vypátrať a usvedčiť páchatel'a, aj keď si kompromitujúce materiály agresor vymaže a odstráni.
- **Zmeň si heslo**, e-mail SIM kartu, vystupuj pod iným menom, prezývkou.
- **Neuvádzaj svoju skutočnú identitu**. Nikomu nepovedz svoje meno, vek, adresu, telefón a žiadne údaje o sebe, o svojich blízkych. Vystupuj pod všeobecnou prezývkou.
- V žiadnom prípade **nepokračuj** v komunikácii, ak máš podozrenie, že **je v tom sexuálny podtón**.
- Nikdy **nechod' na schôdzku** s niekým neznámym, koho poznáš len z internetu, alebo mobilu!
- Skús vypátrať agresora, **kontaktuj poskytovateľa servera**, z ktorého ťa šikanujú a pokús sa zamedziť prístup.
- V každom prípade **musíš o tom hovoriť** buď s rodičmi, povedz to v škole učiteľovi, alebo nahlás na políciu.
- Možno si ani neuvedomujete, že akékoľvek ubližovanie inému aj v kyberpriestore je **trestný čin**.
- Užívanie internetu ponúka pozitívne stránky, ale zároveň môže byť veľmi nebezpečné, ak svoje správanie pri vstupe do siete vhodne nekorigujeme a nesnažíme sa radšej problémom predchádzať.